

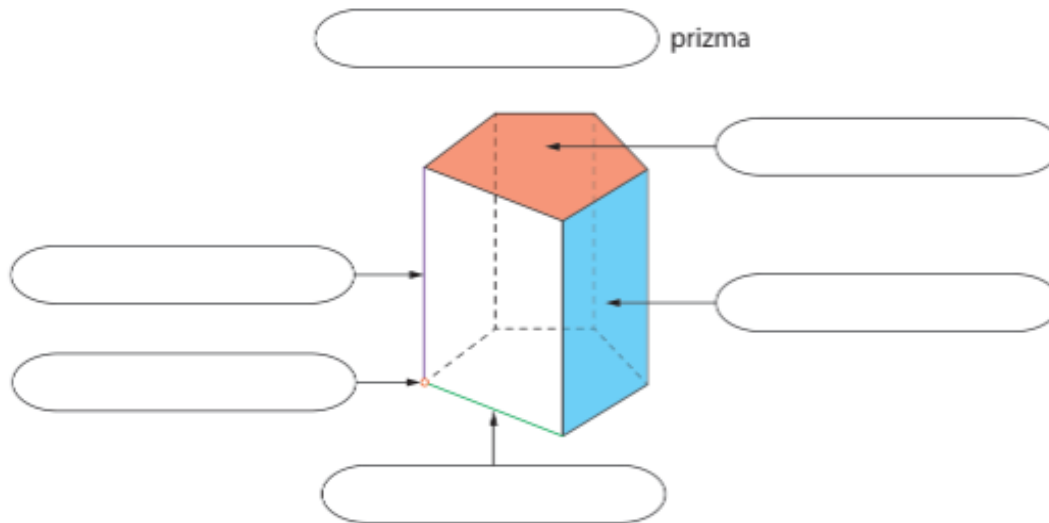
POVRŠINA IN PROSTORNINA PRIZME

Matematika-9.razred

Vesna Harej, Nives Zavodnik

PRIZMA

- Ponovimo, osnovne pojme PRIZME
  - V zvezek nariši prizmo (poljubno) in poimenuj dele prizme

- Izbiraš med: osnovna ploskev, stranska ploskev, oglišče, osnovni rob, stranski rob

Rešitev: (čeprav sem prepričana, da vam je tudi brez pomoči uspelo)

Poimenuj dele prizme tako, da vsak zapis vpišeš v ustrezno okence. Prizmo tudi poimenuj.

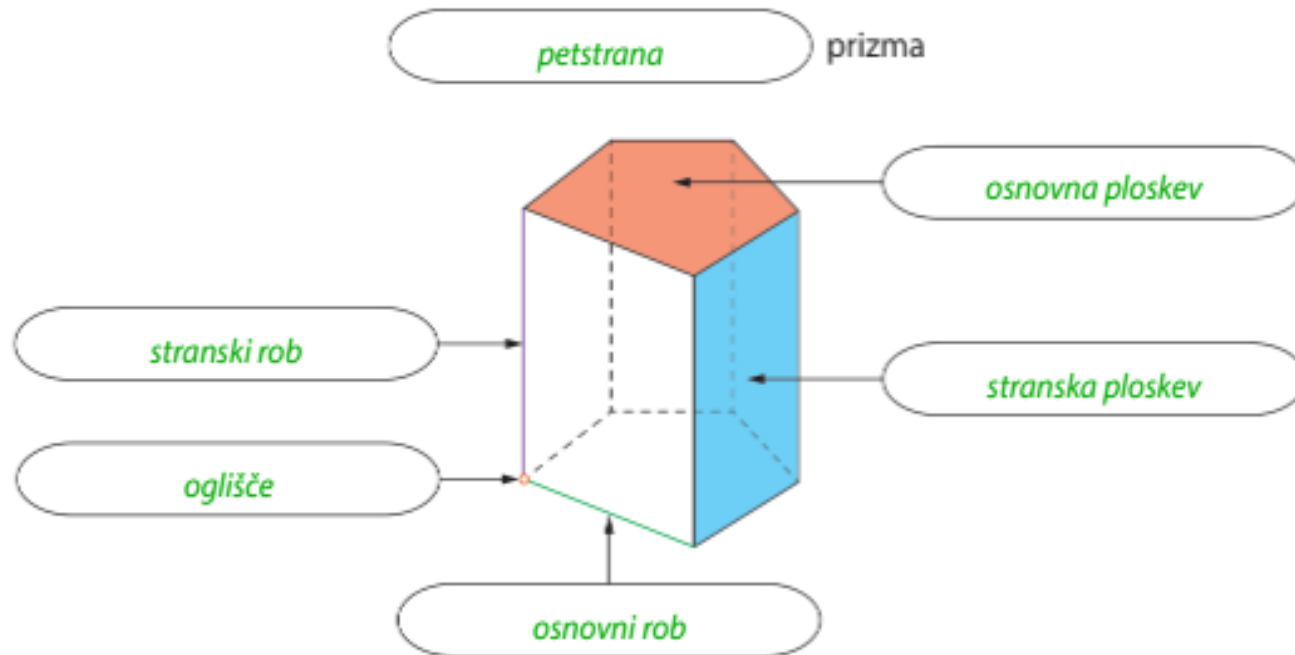
osnovna ploskev

stranska ploskev

oglišče

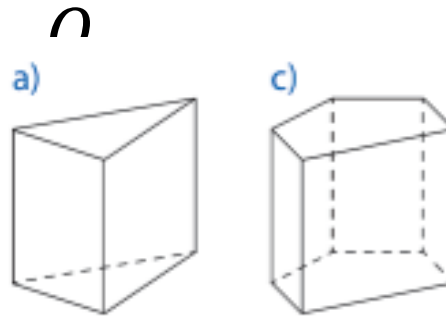
osnovni rob

stranski rob

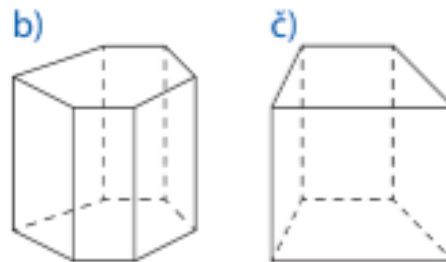

Vrste prizem

- Prizme poimenujemo glede na njihovo osnovno ploskev

- Poimenuj prizme na

- Poskusi prizme tudi narisati

REŠITVE

- a) tristrana prizma
- b) šeststrana prizma
- c) petstrana prizma
- č) štiristrana prizma

Površina prizme

- **Površina prizme** je enaka ploščini mreže.

Površino prizme lahko izračunamo s formulo

$$P = 2 \cdot O + pl$$

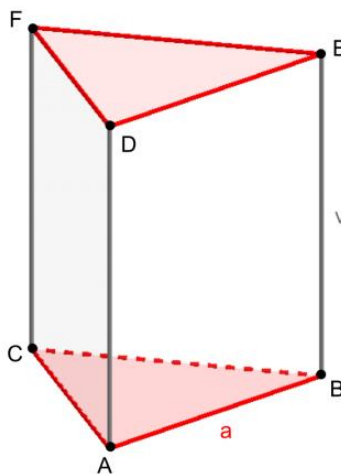
- **Plašč pokončne prizme** lahko v mreži oblikujemo v pravokotnik z dolžino, enako obsegu osnovne ploskve, in širino, enako višini prizme. Ploščino plašča izračunamo s formulo

$$pl = o \cdot v$$

- Pazi na razliko med O (ploščina osnovne ploskve) in o (obseg osnovne ploskve).

Pravilna tristrana pokončna prizma

- Kaj velja za pravilno tri-strano prizmo
  - *Pravilna tristrana pokončna prizma ima za osnovno ploskev enakostranični trikotnik:*

- Uporabi $P = 2 \cdot \mathbf{0} + pl$ in zapiši površino prizme izraženo z robom a in višino v

Površina pravilne tristrane pokončne prizme

- $P = 2 \cdot O + pl$
  - Razmisli: kaj je osnovna ploskev, in kako izračunamo ploščino ..... trikotnika
  - Se še spomniš, kaj je plašč prizme
    - **Plašč pokončne prizme** lahko v mreži oblikujemo v pravokotnik z dolžino, enako obsegu osnovne ploskve, in širino, enako višini prizme
  - In sedaj lahko izraziš površino pravilne tristrane prizme

$$O = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

$$pl = 3 \cdot a \cdot v$$

- Ko izraz okrajšamo in uredimo, lahko zapišemo enačbo za celotno površino:

$$P = 2 \cdot \frac{a^2\sqrt{3}}{4} + 3a \cdot v = \frac{a^2\sqrt{3}}{2} + 3a \cdot v$$

Računske naloge:

- 1. Izračunajte površino tristrane prizme z robom $a = 4 \text{ cm}$ in višino $v = 8 \text{ cm}$.
- 2. Plašč pravilne tristrane prizme z osnovnim robom 12 dm meri 216 dm^2 . Kolikšna je višina prizme?

- Dodatne naloge in razlaga:

https://si.openprof.com/wb/prizma_za_osnovno_%C5%A1olo_vaja_9?ch=2351

- Rešitev:

1. $P = (8\sqrt{3} + 96) \text{ cm}^2$
2. Višina meri 6 cm